

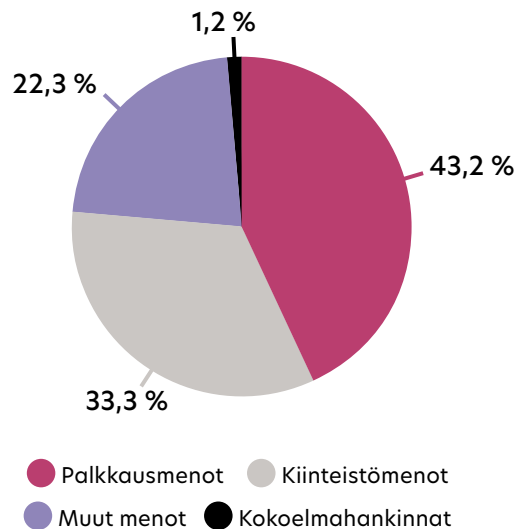
Museoiden talous 2022

Museotoiminnan menot

Vuonna 2022 ammatillisesti hoidettujen museoiden kokonaismenot olivat yhteensä **291,4 miljoonaa** euroa (n = 146). Kokonaismenot koostuvat palkkausmenoista, kiinteistömenoista, kokoelmahankintamenoista ja muista menoista.

Museoiden menojen jakautuminen vuonna 2022

Menojen jakautuminen

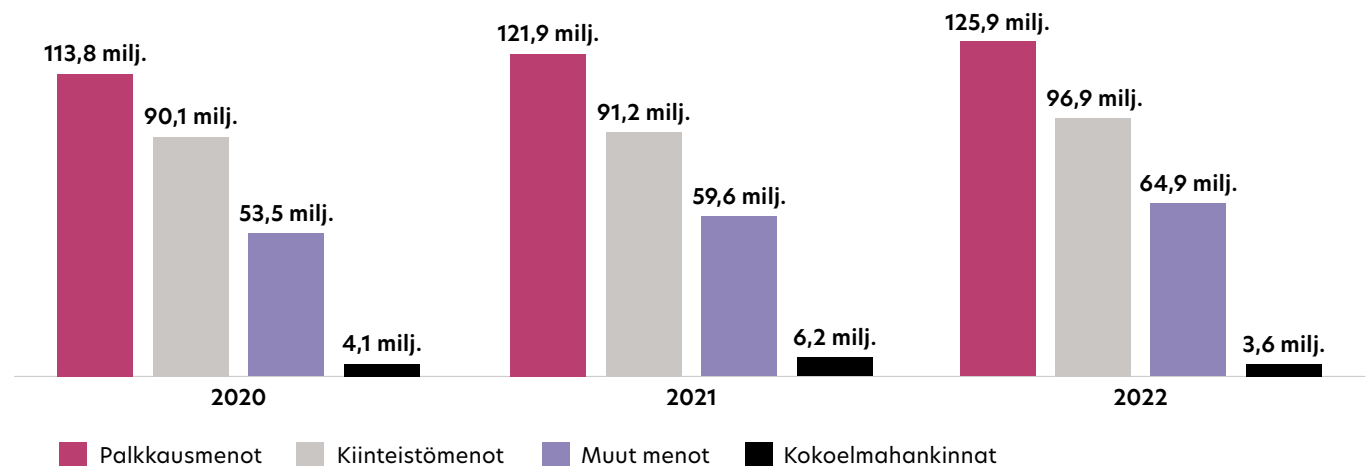
Museoiden menoista suurin osa muodostui palkkaus- ja kiinteistömenoista. Palkkausmenot olivat yhteensä noin **125,9 miljoonaa** euroa ja kiinteistömenot noin **96,9 miljoonaa** euroa. Nämä kiinteät kulut kattoivat kaiken kaikkiaan 76,5 % kaikista menoista.

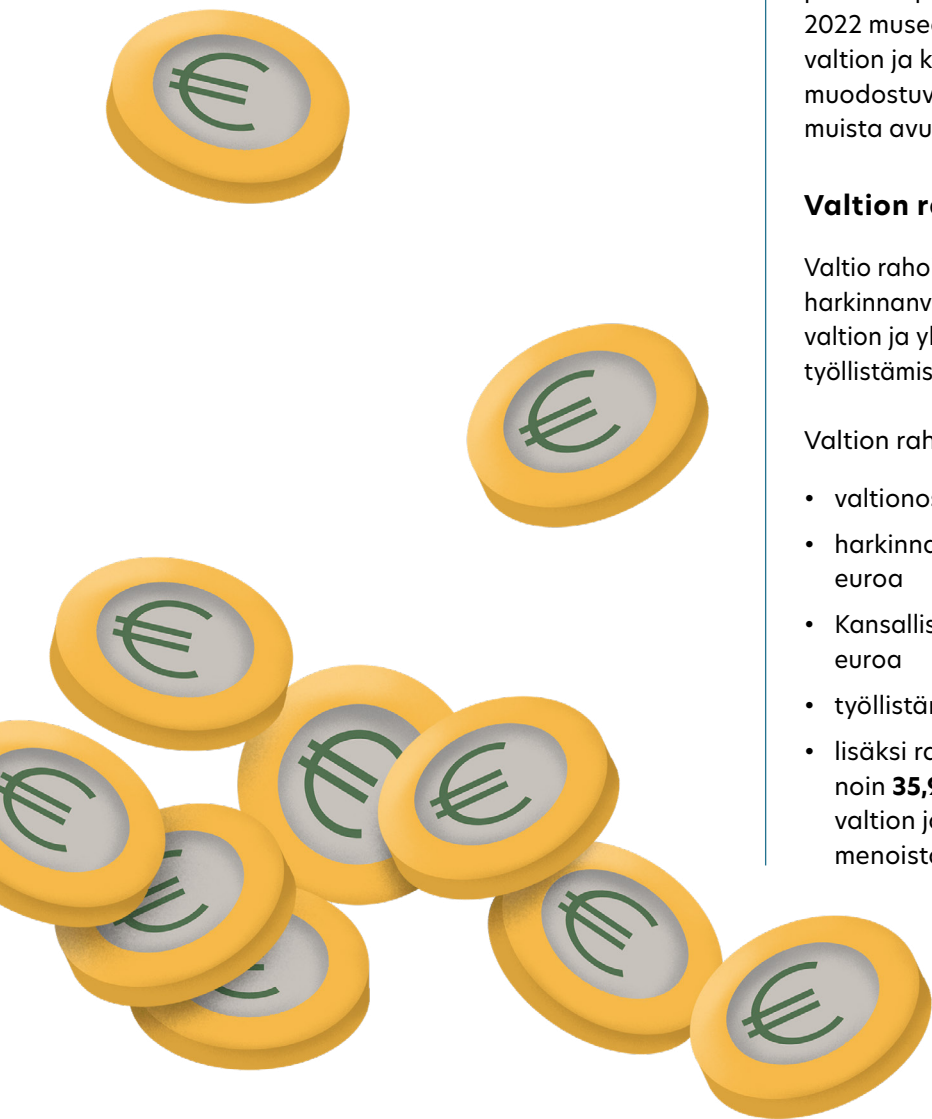
Muut menot muodostuvat näyttelytoiminnan menoista, markkinointi- ja viestintämenoista ja muista menoista. Nämä museotoimintaan kohdistuvat menot olivat yhteensä **64,9 miljoonaa** euroa. Kokoelmahankintoihin käytettiin **3,6 miljoonaa** euroa.

Museoiden kokonaismenot ja niiden keskiarvot museoryhmittäin 2022

	Yhteensä	Keskiarvo
Korotettua valtionosuutta saavat museot (n = 48)	140 789 919 €	2 933 123 €
Muut valtionosuutta saavat museot (n = 76)	70 308 112 €	925 107 €
Valtion museot ja yliopistolliset museot (n = 6)	73 227 009 €	12 204 502 €
Muut kunnalliset ja yksityiset museot (n = 16)	7 097 690 €	443 606 €

Museoiden menot vuosina 2020-2022

Museotoiminnan rahoitus

Ammatillisesti hoidettujen museoiden rahoitus perustuu pääosin julkiseen rahoitukseen. Vuonna 2022 museoiden menoista noin 73 % rahoitettiin valtion ja kuntien rahoituksella. Loput rahoituksesta muodostuvat museoiden oman toiminnan tuloista ja muista avustuksista.

Valtion rahoitus museoille

Valtio rahoittaa museotoimintaa valtionosuuksilla ja harkinnanvaraisilla avustuksilla. Lisäksi valtio rahoittaa valtion ja yliopistojen museoiden toimintaa. Myös työllistämistuki lasketaan osaksi valtion rahoitusta.

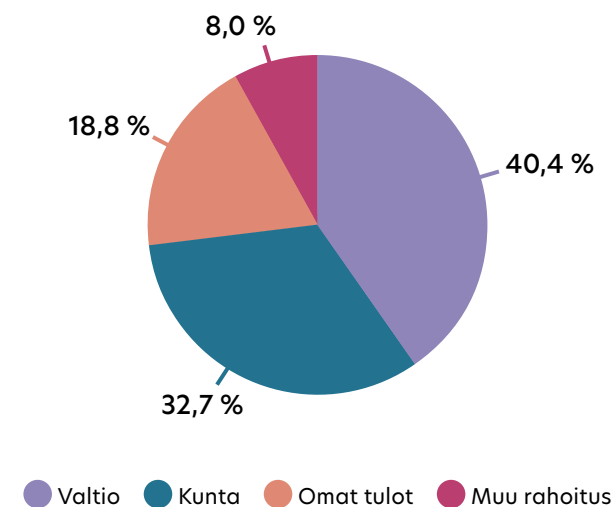
Valtion rahoitus museoille vuonna 2022:

- valtionosuudet **50,3 miljoonaa** euroa
- harkinnanvaraiset valtioavustukset **8,9 miljoonaa** euroa
- Kansallisgallerian valtionavustus **21,7 miljoonaa** euroa
- työllistämistuki **0,9 miljoonaa** euroa
- lisäksi rahoitus valtion ja yliopistojen museoille noin **35,9 miljoonaa** euroa (laskettu vähentämällä valtion ja yliopistojen museoiden kokonaismenoista tulot)

Kuntien rahoitus museoille

Kunnat rahoittavat museoita suuntaamalla rahoitusta omistamilleen museoille sekä myöntämällä avustuksia yksityisille museoille. Vuonna 2022 kunnat rahoittivat museoidensa toimintaa noin **85,3 miljoonalla** eurolla (laskettu vähentämällä kuntien museoiden kokonaismenoista tulot). Kuntien jakamat avustukset olivat yhteensä **10,1 miljoonaa** euroa.

Museoiden rahoituksen jakautuminen vuonna 2022

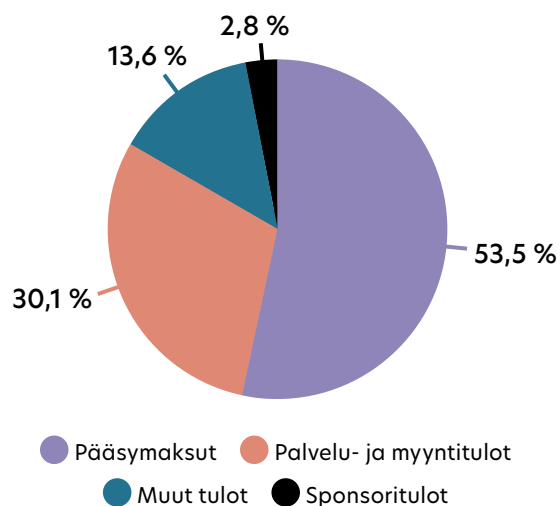

Museoiden omat tulot

Museoiden omat tulot muodostuvat pääsymaksu- tuloista, palvelu- ja myyntituloista, sponsorituesta sekä muista omista tuloista.

Museoiden omat tulot vuonna 2022 olivat yhteensä noin **54,9 miljoonaa** euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 12,8 miljoonaa euroa. Koronarajoitukset vähensivät selvästi museoiden oman toiminnan tuloja vuosina 2020 ja 2021, sillä museot joutuvat sulkemaan museokohteitaan eri pituisiksi jaksoiksi sekä supistamaan palveluitaan. Näillä toimenpiteillä oli suora vaikutus museoiden käyntimääriin ja omien tulojen muodostumiseen. Verrattuna vuoden 2022 omia tuloja koronapandemiaa edeltävän vuoden 2019 lukuihin, kasvua tuloissa oli noin 2,1 miljoonaa euroa.

Museoiden omien tulojen jakautuminen vuonna 2022

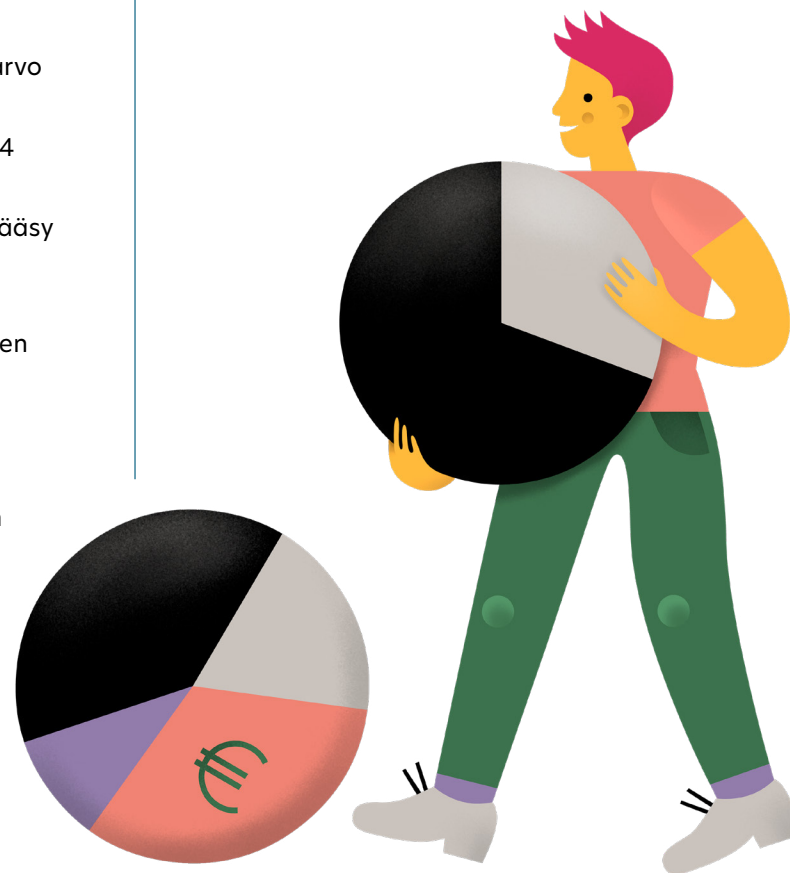
Vuonna 2022 yli puolet (53,5 %) museoiden omista tuloista muodostui pääsymaksuista, yhteensä noin **29,4 miljoonaa** euroa. Palvelu- ja myyntituloja kertyi vuoden aikana noin **16,5 miljoonaa** euroa ja muita tuloja **7,5 miljoonaa** euroa. Sponsoritulot olivat yhteensä **1,5 miljoonaa** euroa.

Museoiden pääsymaksut

- Aikuisten perusnäyttelyn pääsymaksun keskiarvo oli 9,8 euroa (n = 122)
- Lasten perusnäyttelyn pääsymaksun keskiarvo oli 5,2 euroa (n = 54)
- Kaikille kävijöille ilmainen sisäänpääsy oli 24 museolla (vähintään pääyksikkö)
- Alle 18-vuotiaille kävijöille ilmainen sisäänpääsy oli 97 museolla (vähintään pääyksikkö)
- Lisäksi 113 museota tarjosi ilmaisen sisäänpääsyn jonain tiettyinä päivinä vuoden aikana

Muu rahoitus

Muu rahoitus muodostuu muilta tahoilta kuin valtiolta tai kunnilta saaduista toiminta- ja hankeavustuksista, EU-tuista ja -avustuksista sekä museoita ylläpitävien säätiöiden, yhdistysten ja muiden yksityisten tahojen museoilleen suuntaamasta rahoituksesta. Vuonna 2022 toiminta- ja hankeavustukset olivat yhteensä **7,2 miljoonaa** euroa ja EU-tuet ja -avustukset yhteensä **1,1 miljoonaa** euroa.

Alueellisten ja valtakunnallisten
vastuumuseoiden
valtionosuuden keskiarvo oli

779 472

euroa.

Muiden valtionosuutta saavien
museoiden valtionosuuden
keskiarvo oli

169 461

euroa.

Museoiden valtionosuudet

Vuonna 2022 museolakiin (314/2019) perustuvaa valtionosuutta sai 124 museota. Valtionosuuksien yhteenlaskettu summa oli **50 293 677** euroa.

Valtionosuuden laskenta perustuu museoiden toteutuneiden kustannusten perusteella laskettaviin yksikköhintoihin ja opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistamiin henkilötyövuosiin. Museoiden valtionosuuden perusrahoitusta maksetaan museoille henkilötyövuotta kohden 37 % museoille vahvistetuista yksikköhintoista. Vuonna 2022 vahvistettujen henkilötyövuosien kokonaismäärä oli 1 294,5. Henkilötyövuoden arvonlisäveroton yksikköhinta oli 79 185 euroa ja arvonlisäverollinen yksikköhinta 84 269 euroa.

Valtionosuutta saavista museota 32 toimi alueellisena vastuumuseona. Alueelliset vastuumuseot ovat asiantuntijoita ja yhteistyökumppaneita alueensa kulttuuriperintöön liittyvissä kysymyksissä. Alueellisten vastuumuseoiden tehtävät jakautuvat kolmeen osa-alueeseen: alueellisen museotoiminnan edistämistehtävä (22 museota), kulttuuriympäristötehtävä (22 museota) ja alueellinen taidemuseotehtävä (17 museota). Alueellisilla vastuumuseoilla alueellisten tehtävien hoitoon kohdistetuista henkilötyövuosista maksetaan valtionosuutta 85 % vahvistetuista yksikköhintoista. Vuonna 2022 alueellisiin tehtäviin kohdistettiin yhteensä 155,2 henkilötyövuotta.

Valtakunnallisina vastuumuseoina toimi 17 museota. Valtakunnalliset vastuumuseot ovat valtakunnallisia asiantuntijoita kukin omalla erikoisalallaan. Näiden museoiden lisärahoituksen euromääräinen korotus arvioidaan vastuutehtävien laajuuden ja valtakunnallisen suunnitelman perusteella. Vuonna 2022 valtakunnallisiin tehtäviin kohdistettiin yhteensä 5,9 miljoonaa euroa.

Lisätietoa ja käsitteitä

Museotilasto

Museovirasto kokoaa vuosittain tilastotietoa Suomessa toimivien päätoimisesti ja ammatillisesti hoidettujen museoiden toiminnasta, henkilöstöstä ja taloudesta (ei kata Ahvenanmaan maakunnan museoita). Museotilasto perustuu museoiden tilastokyselyn kautta antamiin vastauksiin, ja sen tavoitteena on antaa mahdollisimman luotettava yleiskuva maamme ammatillisesta museotoiminnasta. Vuonna 2022 Suomessa toimi yhteensä 151 ammatillisesti hoidettua museota, joista lähes kaikki vastasivat tilastokyselyyn ainakin osittain.

Taloutta koskevia tilastolukuja tarkasteltaessa on huomioitava, että ihan kaikki museot eivät ole vastanneet taloutta koskeviin kysymyksiin. Näin ollen vuoden 2022 talouslukuja ei voida suoraan verrata edellisten vuosien lukuihin, sillä vastaajajoukossa saattaa tapahtua vuosittain pieniä muutoksia.

Museokorttitulot tilastossa

Museoita on ohjeistettu merkitsemään museokorttituloista Museotilastoon ainoastaan museokorttiyhtiö FMA Creations Oy:n maksamat pääsymaksupalautukset museokorteilla tehdyistä käynneistä sekä museokorttimyyntien provisiot. Ohjeen mukaan museokorttien myyntituloja ei kirjata tilastoon. Museokorttitulojen kirjaamisessa tilastoon voi kuitenkin esiintyä jonkin verran eroja museoiden välillä.

Lähteet

[Museoiden talous 2022](#) -taulukko.

[Museotilasto 2020-2022](#), Museovirasto.

Museoiden valtionosuudet. Opetus- ja kulttuuriministeriö:
<http://minedu.fi/museoiden-valtiosuudet>

Kuvitus: Riku Ounaslehto
Taitto: Days Agency

Museoiden kokonaismenojen
keskiarvo oli

1 996 046

euroa.

